

FABIEN ÖCKTO LAMBERT

HOLA!

PLANETA

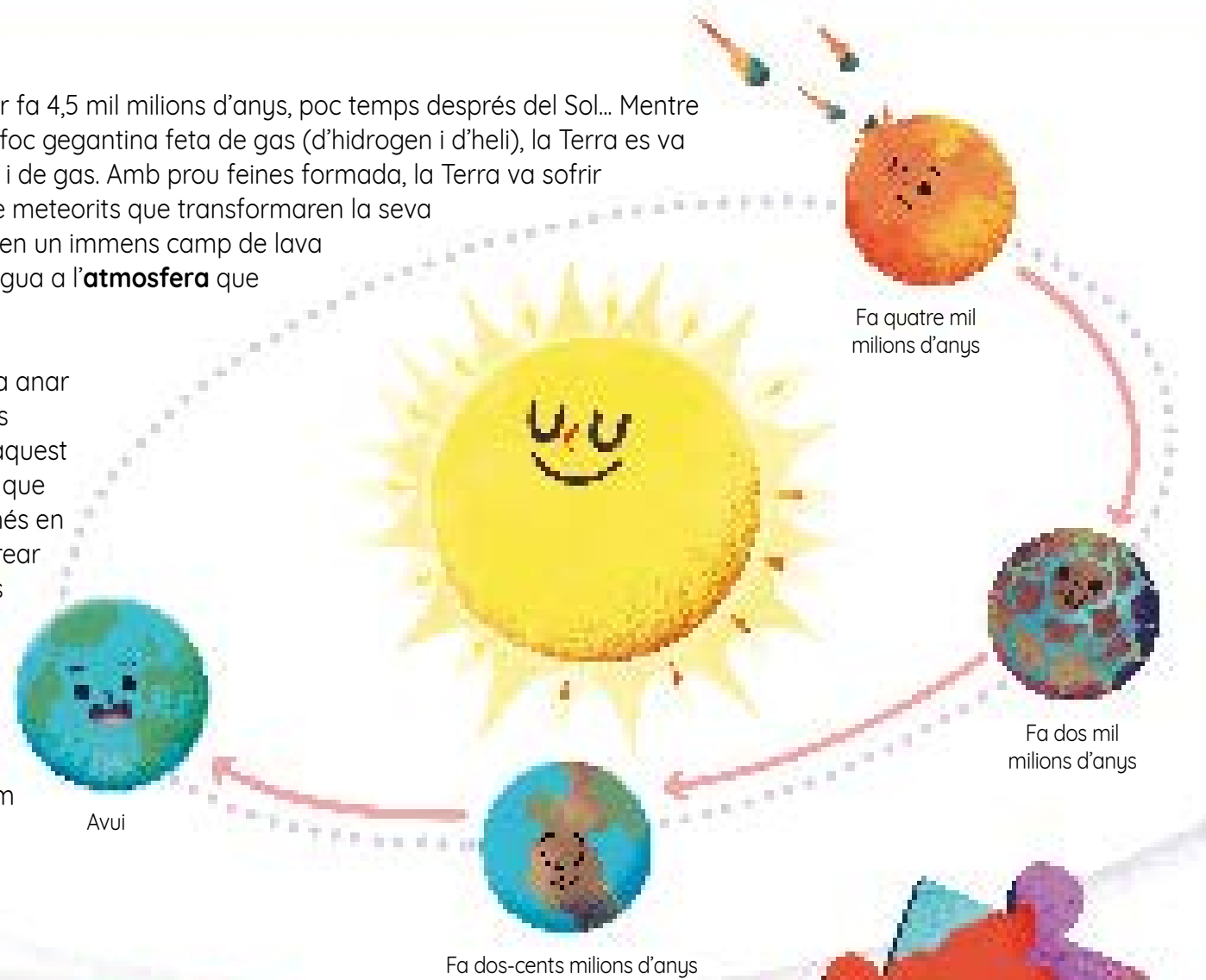
animallibres

HOLA, PLANETA!

UN GRAN BEBÉ...

El nostre planeta va néixer fa 4,5 mil milions d'anys, poc temps després del Sol... Mentre que el Sol és una bola de foc gegantina feta de gas (d'hidrogen i d'heli), la Terra es va formar a partir de roques i de gas. Amb prou feines formada, la Terra va sofrir un bombardeig massiu de meteorits que transformaren la seva superfície i la convertiren en un immens camp de lava que projectava vapor d'aigua a l'**atmosfera** que l'envoltava.

A poc a poc, la Terra es va anar refredant i va formar unes «crostes» sòlides. A més, aquest refredament va provocar que aquest vapor d'aigua tornés en forma de pluja, i es van crear els oceans. Com les peces d'un puzzle gegantí, els continents i els oceans encara s'han de moure durant milions d'anys per arribar a la configuració que coneixem actualment.

SI FOSSIS UN GEGANT...

i poguessis tenir la Terra a les mans, la podries pelar com una ceba i descobriries quatre capes:

! Troba l'explicació de tots els mots en negreta a l'última pàgina d'aquest llibre, a l'apartat de lèxic.

Sabies que un volcà és com una «ferida» a l'escorça terrestre que permet la sortida del **magma** que es troba al seu interior a la superfície de la Terra?

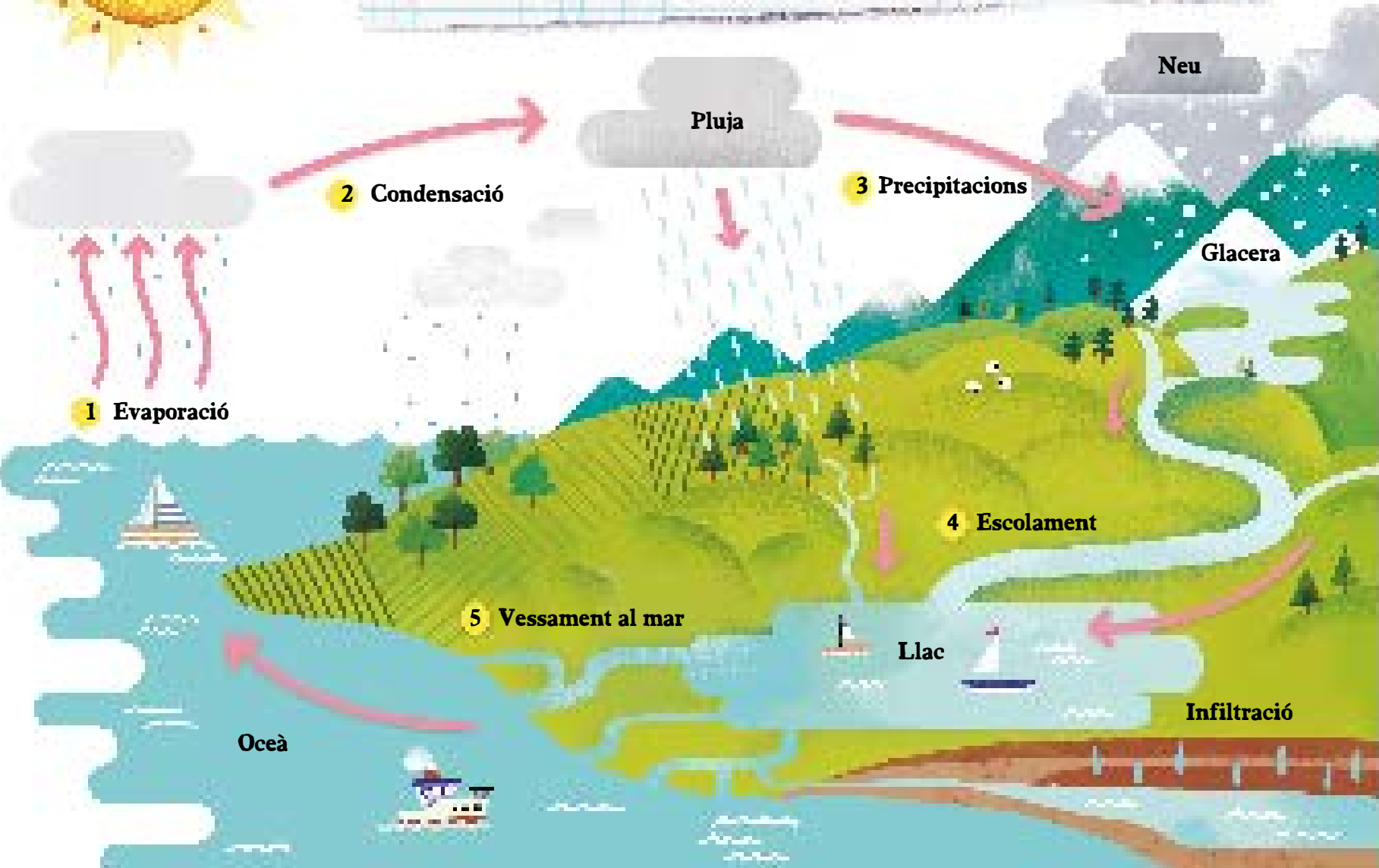
L'AIGUA ÉS LA VIDA!

Sabies que a casa teva s'amaga un vertader tresor?
Sols necessites obrir una aixeta i un líquid et caurà entre els dits... l'aigua!
I, en efecte, es tracta d'un «tresor».

EL CICLE DE L'AIGUA

Al nostre planeta, l'aigua no para mai de circular. Passa per diferents estats:

- sòlid a les glaceres, al cim de les muntanyes, a la neu, a la calamarsa...
- líquid als rius, als llacs, als oceans, a la pluja...
- gasós en forma de núvols, de boira, de vapors...

ELS ICEBERGS

10%

90%

Els icebergs són enormes blocs d'aigua dolça gelada que es desprenen de les glaceres polars. Únicament un 10% d'un iceberg es troba per sobre de la superfície de l'aigua. El 90% restant és invisible per als vaixells.

INFO divertida!

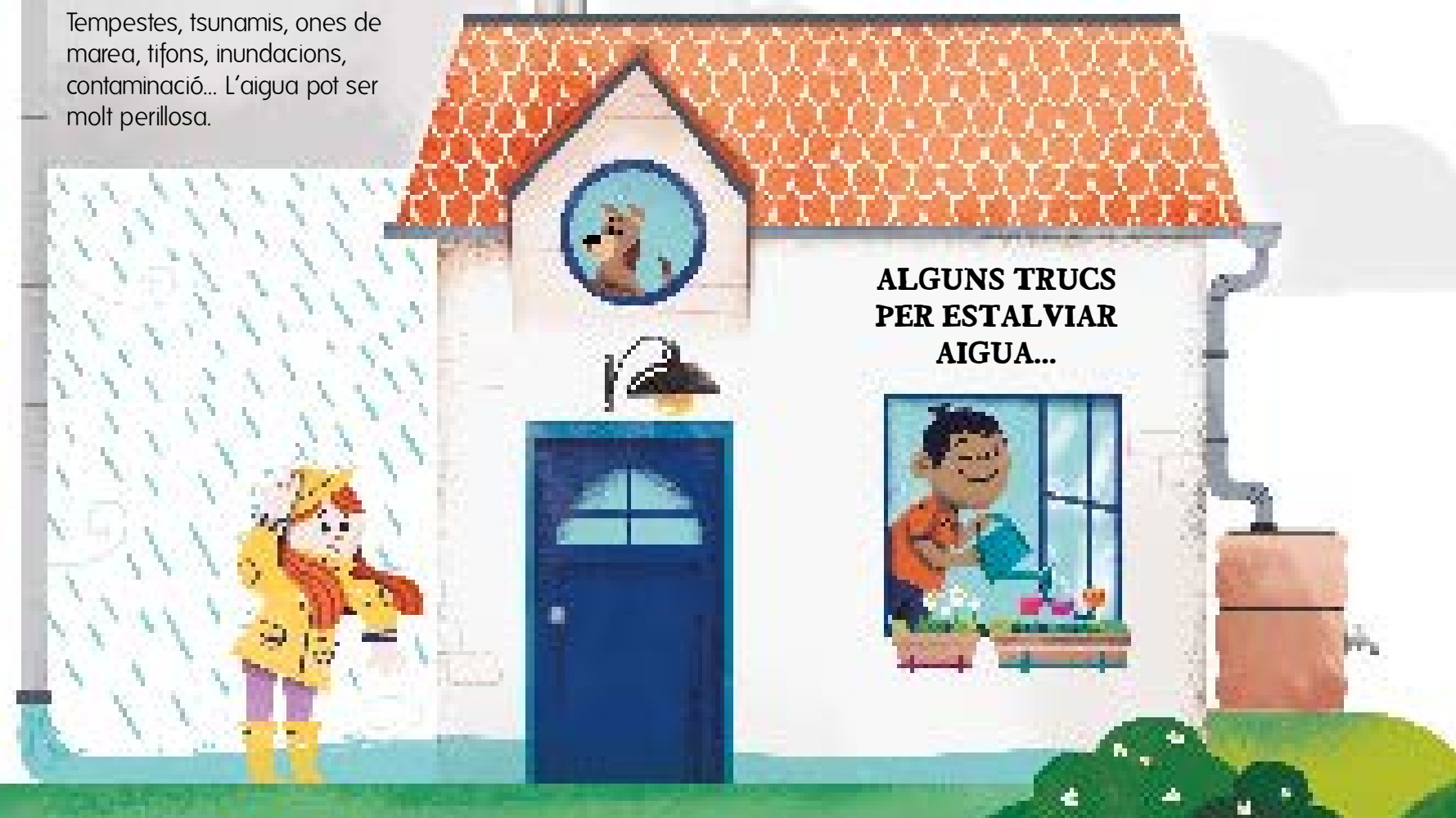
El peresós és tres vegades més ràpid a l'aigua que a la terra i pot aguantar la respiració durant 40 minuts!

No tots estem en igualtat de condicions pel que fa a l'aigua... Mentre que a Europa omplim piscines, a algunes poblacions de l'Àfrica han de caminar durant quilòmetres cada dia per trobar una mica d'aigua.

DE VEGADES L'AIGUA MATA...

Tempestes, tsunamis, ones de marea, tifons, inundacions, contaminació... L'aigua pot ser molt perillosa.

ALGUNS TRUCS PER ESTALVIAR AIGUA...

LA BATALLA DE LES ENERGIES

El cotxe que et duu a l'escola, la tauleta tàctil amb què jugues, l'ordinador de la mare... Tots aquests objectes que ens envolten necessiten **energia** per poder funcionar. Existeixen diferents tipus d'energia classificats en dues grans famílies:

LES ENERGIES FÒSSILS

S'anomenen així perquè són el resultat de la descomposició molt lenta de vegetals fa molts milions d'anys. En general, es troben enterrades a molta profunditat, no són il·limitades i són molt difícils d'extreure. Quan es cremen, contaminen l'aire i són la causa principal de l'**escalfament global**.

EL CARBÓ

És una roca combustible de color negre que s'extreu a les mines. Es va formar fa aproximadament 350 milions d'anys per l'acumulació de vegetals deshidratats.

EL GAS NATURAL

Es troba en bosses sota terra i de vegades a les roques. En aquest cas es tracta de gas d'esquist. La seva extracció suposa un gran risc de contaminació del subsòl.

EL PETROLI

Aquest líquid negre, espès i greixós s'extreu de les profunditats del sòl gràcies a les torres de perforació. Després, el petroli es transforma a les refineries.

LES ENERGIES RENOVABLES

Aquestes energies es renoven de manera natural, és a dir, són capaces de funcionar il·limitadament en el temps i la taxa de pol·lució global que generen és mínima. Les 3 principals són:

L'ENERGIA HIDRÀULICA: LA FORÇA DE L'AIGUA

La utilitzem des de fa molt de temps amb molins disposats al llarg dels rius. Posteriorment, la demanda d'energia ha augmentat fins al punt que l'ésser humà ha construït preses i centrals hidroelèctriques. L'aigua es canalitza a través de conductes i acciona les turbines que produeixen el corrent elèctric.

L'ENERGIA SOLAR: LA MÀGIA DEL SOL

L'explorem de fa molt de temps. El Sol ens dona calor i llum i nosaltres en captem els rajos gràcies als panells fotovoltaics. Alguns panells permeten produir electricitat, d'altres escalfar l'aigua, etc.

L'ENERGIA EÒLICA: EL PODER DEL VENT

Una hèlice és una roda amb pales unida a dalt d'un pal, que recorda una mica els molins antics. Situada als «corredors» ventosos, ha aparegut un gran nombre de camps eòlics en els últims anys. L'energia del vent es transforma en energia elèctrica gràcies a l'ajuda d'un generador.

I l'energia nuclear?